

ЗА САМОСТІЙНІСТЬ,
ЗА СОБОРНІСТЬ,
ЗА ДЕМОКРАТІЮ

НАРОДНА ВОЛЯ

NARODNA WOLA — THE PEOPLE'S WILL.

ДИН ЗА
ВСІХ, ВСІ ЗА
ОДНОГО

РІК XXXI. Ч. 10. СКРЕНТОН, ПА., ВІВТОРОК, 28 СІЧНЯ, 1941.

ЦІНА ТРИ ЦЕНТИ — PRICE THREE CENTS

SCRANTON, PA., TUESDAY, JANUARY 28, 1941. XXXI YEAR. No. 10.

ПОГОЛОСКИ ПРО ЗАВОРУШЕННЯ В МІЛАНІ І ІНШИХ МІСТАХ ПІВНІЧНОЇ ІТАЛІЇ, ЗДАВЛЕНІ ПРИ ПОМОЧІ НІМЕЦЬКОЇ АРМІЇ

БРИТІЙСЬКА АРМІЯ ОКРУЖИЛА ДЕРНУ В ЛІБІЇ, ПОСУНУЛАСЬ НА 100 МИЛЬ В ГЛИБИНУ ЕРИТРЕЇ

ІТАЛІЙЦІ ПРОБУЮТЬ НОВУ ПРОТИ-ОФЕНЗИВУ В ПІВНІЧНІЙ АЛБАНІЇ

Поголоски про загрозили заворушення в Мілані, Турині та в інших промислових центрах північної Італії надходять від кінця минулого тижня з різних джерел, головне з Югославії, Швейцарії і Лондону. Найімовірніше в тих поголосках те, що здавлення заворушень переводить німецька армія і німецька поліція (Гештапо). В Мілані, кажуть, було вбитих і ранених підчас заворушень в суботу біля 300 осіб. Між іншим, говориться про вбивство німецьким військом трьох італійських генералів.

Італійський уряд спростовує поголоски

Італійський уряд поспішився спростувати дуже рішуче ці поголоски, називаючи їх безосновними вигадками. Не зважаючи на те, надійшли ті самі чутки вчора з інших джерел. Пригадують, що перші вістки про заворушення в Румунії були таксамо рішуче заперечені в урядових спростованнях.

Коломбійська радіо-компанія, що одна з перших подала ці вістки про бунти в Італії, запевняє, що, не зважаючи на всі урядові італійські спростовання, ці вістки правдиві, та додає, що в заворушеннях у Мілані відділи італійського війська брали участь у боях по стороні населення проти німецької армії. Нові потвердження того одержані в дипломатичних колах у Швейцарії. Численні старшини італійської армії, також численні визначні діячі фашистської партії арештовані німецькою поліцією.

Німці помагають пацифікувати Румунію

Заворушення в Румунії не зліквідоване ще остаточно, хоча генерал Антонеску кріваво здавив повстання в самій столиці, Букарешті, і держить її в руках. На провінції, головне в Семигороді, бійки між залізнично-гвардійцями і урядовим військом продовжуються далі. В минулу суботу мали бути кріваві бійки на вулицях Темешвару. Таксамо в Крайовій, 40 миль від болгарського кордону, і в Турну-Северіні, на кордоні Югославії, бійки продовжуються.

За вістками з Будапешту, німецька окупаційна армія бере участь у здавлюванні повстання. Подорожні, що прибули до Будапешту з Румунії, кажуть, що в суботу Темешвар був ще цілком опанований залізнично-гвардійцями. Командант німецьких відділів, що стояли під містом, надіслав жадання до повстанців, щоб вони негайно зложили зброю і опустили заняті державні будинки.

Горіо Сіма ще не арештований

Стверджено, що провідником повстання залізнично-гвардійців є їхній лідер і заступник

премієра в кабінеті Антонеску, Горіо Сіма. В початках повстання була думка, що заворушення викликані тільки крайнім лівим крилом фашистської Залізної Гвардії, та що Горіо Сіма не причасний до того.

Горіо Сіма проводив наперед повстанням у Букарешті і втік вчасно перед військами Антонеску. Найновіші вістки про нього суперечливі. Одні кажуть, що він арештований, але одночасно є чутки, що він проводить далі повстання у Семигороді. Він мав керувати обороною Брасова (Германштадт), столиці Семигороду, що була занята румунським військом у ночі на понеділок після 50-годинної заважкої оборони залізнично-гвардійцями.

Збунтовані залізнично-гвардійці, що зміряють до повної фашистської диктатури в спілці з німецькими нацистами, але одночасно хотіли б відібрати від Мадярщини втрачену частину Семигороду, виявили найбільший розмах у влаштуванні жидівських погромів і грабленні жидівських крамниць. Кількість вбитих і ранених підчас заворушень подають на півтретя до шість тисяч.

Бритійці облягають Дерну

Після здобуття Тобруку моторизовані відділи британської армії на протязі кількох днів посуналися далі на захід до найближчої укріпленої італійської бази, Дерна, 95 миль на захід від Тобруку. За найновішими вістками, Дерна окружена британцями.

Все ще не в'яшено, чи італійці думають боронити Дерну, чи після легкого опору здадуть її, щоб боронитися аж у твердині Бенгази, 125 миль далі на захід. Бенгази — це останній важливіший пункт можливого опору італійців у Лівії.

Одночасно британська армія поступає швидко вперед в італійській колонії, Еритрея, у східній Африці. Тут британці знаходяться на сто миль у глибині Еритреї і на половині дороги до одинокої важної пристані цієї колонії, Массави.

Військові обсерватори припускають, що остаточною ударом Англії проти Італії буде атак на великий італійський острів, Сицилію, на Середземному морі. Якщо англійцям вдалось би зайняти Сицилію, це перервало б до решти комунікаційні зв'язки Італії на Середземному морі і завдало б їй остаточний удар.

ДІЛЯТЬСЯ ВПЛИВАМИ НА БАЛКАНІ

З Білгороду прийшла прикінці минулого тижня сензаційна вістка, що Гітлер відкликав частину німецької армії з Румунії та що решта, що там лишилась, буде сконцентрована тільки в деяких околицях Румунії. Згідно з югославянським повідомленням про югославський "Таймсу", виведення частини німецької армії, в кількості 80 тисяч вояків, з Румунії сталося на основі найновішого порозуміння між Гітлером і Сталіном. На основі цього порозуміння Гітлер згодився на розмежування впливів на Балкані між Берліном і Москвою, лишаючи Болгарію і Дарданелі як сферу впливів совітської Росії.

Якщо це правда, то цей договір вказував би на заперечення Гітлером планів походу на Близький Схід.

Мусоліні пробує щастя в Албанії

З Атен повідомляють, що після довгої підготовки італійська армія почала в неділю широко закреслювати наступ у північній і центральній частині албанського фронту. Особливо на північ від Клізури, в центральній Албанії, італійські відділи йшли хвиля за хвилею на укріплені грецькі позиції.

Атаки були відбиті з великими втратами для італійців. Грецькі звідомлення подають, що в офензиві беруть участь найліпші італійські альпійські відділи. Безуспішність їхніх атаків є наслідком кепської підготовки атак італійською артилерією, яка вистрілює на протязі годин тисячі гранатів, не заподіваючи жадної шкоди грецьким укріпленням.

Совітська газета заповідає поразку Італії

Совітська військова газета "Красная Звезда" лише, що італійська армія в Лівії не може ставити далі успішного опору.

Італійці втратили дотепер половину своєї сили в Лівії. Правда, поміч німецьких літаків на Середземному морі зв'язує тепер свободу рухів британської флоти. Однак це не може здержати дальшої акції британської армії.

ПОМЕР МАДЯРСЬКИЙ МІНІСТЕР ЧАКІ

Мадярський міністер закордонних справ, граф Чаки, помер вчора в Будапешті наслідком затроєння. Кажуть, що він затроївся їжою підчас недавньої подорожі до Білгороду, де підписував договір з югославянським урядом. Занедужав безпосередно повернувшись з подорожі. До затроєння долучилось ще інше ускладнення.

Чаки був великим приятелем держав "осі" і пропагатором договору, що приєднав Мадярщину до спілки з ними і віддав тим чином Мадярщину на ласку й неласку армії Гітлера.

РОБІТНИЧІ НАСТРОЇ В АНГЛІЇ

Відомий англійський поступовий публіцист і політик, Гарольд Ласкі, надрукував у ньюйорському "Таймсі" листа, в якому між іншим вказує на те, що за останніх сім місяців війни в Англії поширено забезпечення проти безробіття, підвищено платню хліборобським робітникам, поліпшено пенсії старих, установлено поміч родинам вояків і т. п. Хоч це не є ще жадною зміною в розділі господарської сили, але він бажав би, щоб до цього дійшло ще за війни. Побойється лише, що такі кроки залякають тих американців, які вже говорять про кінець британської демократії. Безбезпека британської демократії загрожує з іншого боку, німецького. Та Ласкі надіється, що англійці переможуть, а після того розв'яжуть свої соціальні проблеми мирним способом. Він свідомий, що це буде тяжко, але нарід, який витримає небезпеку німецької навали, зробить усе, щоб зберегти свободу й по війні. Це є дух, який панує тепер в Англії, як між роботодавцями, так і робітниками, як між старшинами, так і простими вояками.

СОЦІАЛІСТИ ПРОТИ ІЗОЛЯЦІОНІЗМІВ

Сімох соціалістичних діячів з Нью Йорку вислали телеграму голові закордонної комісії конгресу, Блумови, в якій заявляються проти негативного погляду голови соціалістичної партії, Нормана Томаса, на поміч демократії. Соціалісти ми-

ВЕНДЕЛ ВІЛНІ В ЛОНДОНІ

Вендел Вілья, бувший республіканський кандидат на президента Сполучених Держав, прибув у суботу вечером літаком до Лондону і мав на вступі розмову з американськими і закордонними журналістами.

Вілья заявив, що він прибув до Лондону як приватна особа, щоб наочно побачити наслідки бомбардування Англії та познайомитись з станом воєнної індустрії. Він рішуче заперечив, будьто би його подорож мала який небудь урядовий характер. На запит, чи побачиться він з Черчиллем, Вілья відповів, що ще не знає.

У розмові з журналістами Вілья заявив, що він має певну симпатію для Англії в теперішній війні. Він за те, щоб Англія дістала всю можливу допомогу від Сполучених Держав у своїй боротьбі "за вільних людей у цілому світі".

НОВИЙ "ВСЕСЛАВЯНСЬКИЙ ОСЕРЕДОК"

Як повідомляє приватний лист з Франції, опублікований у ньюйорському "Новому Руському Слові", німці вивозять з Франції все, що стосується славянських бібліотек і архівів.

Руські бібліотеки конфіскуються, в тім числі і Тургеневська та Народного університету; польська бібліотека Міцкевича, славянська бібліотека езуїтів, приватна бібліотека Осоргина та інших книголюбів уже вивезені до Німеччини. В Берліні має бути оснований "Всеславянський культурний осередок", куди й передаються всі славянські культурні скарби, які вивозяться з Франції.

З інших повідомлень відомо, що українська бібліотека і музей імені Петлюри теж вивезені німцями з Парижа.

нулої війни були проти участі в ній Америки й пишались тим становищем, але тепер не можуть залишатися невідчужливими, бо сьогоднішня війна зачіпає речі, які є неминує потрібними для всіх прихильників свободи, зачіпає інтереси робітництва й усіх тих, що вірять у співпрацю всіх народів.

ПЕРЕСЛУХАННЯ У СПРАВІ ВОЄННОЇ ДОПОМОГИ АНГЛІЇ ПЕРЕХОДИТЬ ДО СЕНАТСЬКОЇ КОМІСІЇ

Після двох тижнів покінчилися у суботу публічні переслухання ("гірінг") перед конгресовою комісією закордонних справ над проектом закону про воєнну допомогу Великій Британії. Переслухання будуть ще на закритих засіданнях комісії шеф генерального штабу, генерал Маршал, і шеф флотних операцій, адмірал Старк. Після того комісія застановиться над пропозиціями змін до проекту закону. На другий тиждень проект піддає вже правдоподібно під напад повної палати репрезентантів.

Одночасно вчора почались прилюдні переслухання перед сенатською комісією закордонних справ. Першим на листі переслухання поміщений дер-

жавний секретар Голл. Він мав бути переслуханий ще вчора. Сенатор Гвілтер з Монтани і Най з Н. Дакоти, відомі представники ізоляційного напрямку, заповіли внесення в сенат резолюції з жаданням до обидвох воюючих сторін, щоб вони виявили свої воєнні цілі. Жадання повинно бути передане президентом Сполучених Держав урядом держав "осі", Великої Британії, Греції, Хіні та іншим воюючим державам.

У своїй заяві обидва сенатори кажуть так: "Більшість істориків і дослідників згоджуються в тому, що теперішня війна спровокована версальським договором."

Обидва згадані сенатори є членами сенатської комісії, перед якою відбуваються згадані переслухання.

ГАЛИФАКС СТВЕРДЖУЄ ОДНОЗГІДНІСТЬ З ГОЛЛОМ

Новий британський амбасадор, лорд Галифакс, заявив у суботу після довгої розмови з державним секретарем Голлом, що погляди Голла згідні з його власними.

У розмові з представниками преси після побачення з Голлом Галифакс заявив, що Британія потребує помочі Сполучених Держав літаками, кораблями та іншим воєнним матеріалом. Чим скорше ця поміч прийде, сказав Галифакс, тим більше буде її значіння.

Галифакс сказав у розмові з журналістами, що Гітлер втратив свій "ченс" перемогти Британію в липні минулого року. Ця нагода була тоді, коли Франція була розбита, а британська армія переправилась назад з Дюнкерка до Англії. Це не значить, що Гітлер був би тоді занадто нагоду для того. Коли буде писатись історія теперішньої війни, сказав Галифакс, вона ствердить, що Гітлер програв її в червні 1940 року.

Президент Розевелт порушив дотеперішні традиції і виїздив особисто зустрічати Галифакса на морі. В минулу п'ятницю президент їздив до Аннаполиса, а звідти на яхті поплив до британського воєнного корабля, на якому приїхав Галифакс. Галифакс з дружиною і товариством всіли на яхт президента, а потім разом з ним поїхали до Вашингтону.

НОВІ ПРОПОЗИЦІЇ ОБМЕЖЕННЯ ПОВНОВЛАСТЕЙ ПРЕЗИДЕНТА

З Вашингтону повідомляють, що група демократичних членів конгресу обмірковує поправку до закону про допомогу Британії з обмеженням повноважень президента. Ця поправка давала б конгресові право вета (спротиву) щодо передачі існуючої тепер зброї Британії.

Ця пропозиція важна тим, що за нею заявили деякі члени конгресу, які звичайно давали повну піддержку президентові. В поінформованих колах кажуть, що президент годиться на інші поправки закону, зокрема погоджується на те, щоб здавати що три місяці конгресові звіт про передачу зброю. Однак ледви чи він погодиться на таку ухвалу, що робила б його рішення залежними від "вето" конгресу.

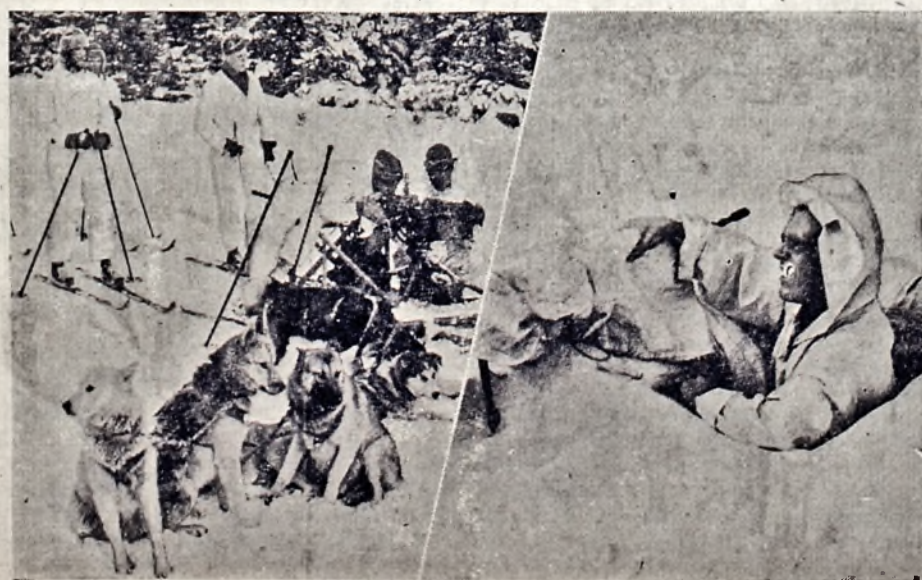
БУВШИЙ КАЙЗЕР МАЄ 82 РОКИ

Бувший німецький кайзер обходив в понеділок 82-ті уродини. Вістка про те подана з Дорн, Голандія, з чого виходить, що Вільгельм Гогенцоллерн не спішиться вертатись під владу Гітлера.

ПОТІШАЮТЬСЯ

Італія і Німеччина видадуть поштові марки, на яких будуть Гітлер і Мусоліні.

ВІЙСЬКОВА АКЦІЯ В СІНГАХ І В ПІСКАХ

З лівого боку бачимо фотографію військової сцени серед снігів — не в албанських горах, а в північній частині ньюйорського штату. Це група американських вояків з псами підчас зимових вправ біля Лейк Плесид, Н. Й. На право британський вояк на сторожі в західній Єгипті, заритий в піску. Захисний одяг, вживаний військом в африканських пісках, подібний цілком до снігових одягів лещетарських відділів.

Народна Воля

НАРОДНА ВОЛЯ — THE PEOPLE'S WILL

Орган Українського Робітничого Союзу в Скрантон, Па. Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу, за винятком державних американських і українських свят.

Ukrainian paper published every Tuesday, Thursday and Saturday, except on National or Ukrainian holidays, by the Ukrainian Workingmen's Association, 524 Olive Street, Scranton, Pa.

Entered as second-class mail matter June 16, 1913, at the Post Office of Scranton, Pa., under the Act of March 8, 1879. Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, of the Act of October 3rd, 1917, authorized July 10th, 1918.

НАРОДНА ВОЛЯ

ПЕРЕДПЛАТА:
В Сполучених Державах з виїм-
ком Скрантон, Па., на рік \$3.00
На пів року \$1.50
В Канаді, загранично і в Скре-
нтон, Па., на рік \$5.00
На пів року \$2.50

SUBSCRIPTION RATES:
In the United States (except
Scranton, Pa.), per year \$3.00
Per 6 months \$1.50
In Canada, foreign countries and
in Scranton, Pa., per year \$5.00
Per 6 months \$2.50

Single copy 3 cents

Telephone: 2-8897

Telephone: 2-8897

Адреса — Address
НАРОДНА ВОЛЯ, 524 Olive Street, Scranton, Pa.

За оголошення редакція не відповідає

РУМУНСЬКІ НАЦІОНАЛІСТИ

З газетних телеграм ще годі певно знати, чи заступник румунського диктатора, націоналіст-фашист Горія Сіма, тільки арештований, чи втік до большевиків, чи вже остаточно і невідкинуто розстріляний або повішений. Одно певне: після короткого періоду слави, коли то Сіму відфотографували в товаристві короля, диктатора Антонеску й німецьких штабівців, румунський провідник націоналістів і клякатижевний віце-прем'єр опинився на листі державних зрадників.

Сіма був наслідником пропагандного Кодріяну, якого застрілили ще передтим, заки Румунія стала фашистською державою. Кодріяну, Сіма й інші румунські націоналісти були тою силою, яка штовхала румунський нарід на ті авантюри, які в останні роки так дуже поспунали й без того не дуже славне ім'я цієї держави. Це націоналісти все протривали навіть найбільш поміркованим спробам інших румунських партій розв'язати національне питання у сяк-так справедливий спосіб. Це була націоналістична теорія, що басарабські й буковинські українці, то тільки винородовлені румуни. Кодріянові однодумці і він сам пропагували отверто погроми. Вони пробували зв'язати Румунію з нацистичною Німеччиною. Вони їздили до Берліна і раз-у-раз піднімали бунти, викликували заворушення, закликали румунський нарід стати в теперішній війні на бік Гітлера й Мусоліні.

Завдяки націоналістичній пропаганді Румунія закинула свою нейтральність, приняла низку проти-жидівських законів, стала на бік держав осі, погодилася на німецьку окупацію і накінець завела в себе диктатуру й фашистський лад. В заплату за те вона, по наказу Гітлера й Мусоліні, позбулася не тільки українських повітів Буковини й Басарабії, але й чисто румунських, та втратила не лиш болгарську Добруджу, але і в більшості румунську частину Семигороду. Націоналіст Гітлер заплатив цими територіями своїм малярським і комуністичним союзникам!

Коли це сталося, румунські націоналісти стали німецьким націоналістам непотрібні. Наемний і безпринципний ступайка, генерал Антонеску, німцям вигідніший, ніж немудрі, запальчиві, розперезані й дикі румунські націоналістичні фанатики. Гітлерови вигідний тільки німецький націоналізм, а не націоналізми народів, які він хоче зробити рабами Німеччини.

Наслідком того Сіму і його прихильників спровоковано на цілу низку безглузвих авантур і румунським націоналістам прийшов кінець. Ім вперед було дозволено вистріляти ту частину румунської інтеґренції, яка колись могла стати небезпечною для мців; коли ж вони це зробили і коли своїми авантюрами до краю виснажили свою батьківщину, тоді менька розвідка рішила покінчити з ними: німецький слуга, Антонеску, саме тепер виконує для своїх берлінських панів оцю роботу.

Коротка пригадка: Гітлер таксамо використав українських і словацьких націоналістів для валення Чехословаччини. Коли ж вони виконали призначене їм Берліном завдання, тоді словаків просто забрав під свою диктатуру, а українцями заплатив мадярам за те, що вони пристали до табору диктаторів. Тепер тим самим методом німецький диктатор вжив щодо своїх румунських союзників та ідеологічних прихильників.

ЧИ "СВЯТИЙ З ТОБРУКА"?

Після того, як англійці здобули італійську твердиню Бардію в Лібії, фашистська пропаганда пробувала представити швидкий упадок цієї кріпости як італійську перемогу. Мусоліні, Гайда й інші провідники римського фашизму писали й говорили, що під Бардією властиво перемогла Італія, а не розмашісті австралійські полки. Двадцять чи тридцять тисяч полонених називали "героями фашизму", а команданта Бардії, генерала Берганцолі, охрестили ("святим з Бардії").

Ще здивоване італійське громадянство не встигло звикнути до думки, що ворога можна побідити, відаючи йому по кілька власних дивізій, та ще не всі італійці познайомились як слід з "життям" нового фашистського свята, а тут вже є нова така сама перемога: Тобрук. Знову перемогла фашистська ідея та геніальний "дуче", віддавши англійцям в полон 20,000 "героїв" у чорних сорочках. Певно, що та нова перемога вже не здивувала італійців так, як "побіда" під Бардією. Коли їх що дивує, то хіба

ще те, чому дотепер нікого не проголошено "святим з Тобрука". І певно не один італієць нетерпеливо чекає, хто буде тим "святим". І не без того, що дехто нишком сподівається, що самий Беніто Мусоліні стане "святим" і найдеться там, куди мандрують один по другім фашистські генерали.

ШЛЯХ ДЕМОКРАТІЇ

Новий договір СССР з Німеччиною знов зіпсував всі побожні надії деяких англійських та американських політиків на те, що "він таки порозумнішає". Горбатого не випростає й могила. Недоліжок, який народився в світ боротьбою з демократією, не може повернутись до демократії, бо тим знищив би своє власне пасильницьке ество. Думати ж, що розстрілювач демократії, руської, української, грузинської, білоруської та інших народів, поневолених СССР, може помогати демократії англійській, американській, більше, ніж перозумню.

Ми весь час доводили й доводимо, що руський імперіалізм, якою цюкою не прикривався би, все буде ближчим до Німеччини, ніж до Англії. Розгром Німеччини йому нічого не може дати. Розгром Англії дуже багато. Союз з Англією нічого не обіцяє. Союз з Німеччиною, з країною активного зажерливого імперіалізму, вже дав Світам західно-українські й білоруські землі, Басарабію, Прибалтику й частину Фінляндії. Не треба думати, що російський імперіалізм дурніший за інші й не знає, де його інтереси. Доки в світі будуть рішати імперіалістичні сили імперіалістичними методами, доти російський імперіалізм буде завше по боці Німеччини.

Большевизм, захищаючи своє становище, підтримує насильствами й господарською руйною, став на ґрунт російського націоналізму й імперіалізму. Відродив заповіти Петра Першого. Рятуючи себе від вибуху народного гніву, подержався з німецьким насильством. Серйозно й надовго. Бо це єдина сила, яка може ще його врятувати.

Сталін знає, що нові сили, які приходять до голосу в Англії й Сполучених Державах підчас війни, сили працюючих, будуть боротись не за те, щоб залишилась диктатура й свавільство, з одного боку, гуртка капіталістів, а з другого, маньяків, які прикриваються робітничим іменем. Ті нові сили, дійсно робітничі, в першу чергу жадають здійснення скрізь свободи. В тім числі й у СССР. Ну, а хто ж при свободі Сталіна вибиратиме?

Отже: інтереси російського імперіалізму та особистого становища Сталіна і його кліки змушують їх до союзу з диктаторською Німеччиною. Це не означає, що вони Німеччину люблять. Ні. Потайки бажать, щоб вона виийшла з війни найбільш ослабленою, але — щоб не була переможею. Ідея Сталіна, — нехай Німеччина й Англія обопільно себе ослаблять так, щоб він міг грати якусь роль. Якщо ж судилося котрійсь стороні перемогти, то нехай це буде не Англія. Бо перемога Англії нічого не дасть, а перемога Німеччини відкріє шляхи в Азії, в Іран, Афганістан, Хіну, Індію і т. н. Воювати за них Росія не хоче. Але як би ті землі самі впали до її рук внаслідок розгрому Англії, то "який же дурак від того відмовлявся б"?

Тому британський посол у Москві, Крипс, стільки ж уселів, як і військова комісія минулого року. У них під носом підписано порозуміння диктатора. Англійська Робітничая Партия раніш два рази дискредитувала себе вірою в можливість "якогось порозуміння з СССР". Дискредитує себе й втретє.

Всі розмови про "тертя між Німеччиною й СССР" це лише "димовая завіса", яку розпускають самі большевики та нацисти. Ці чутки акуратно по-являються перед кожним новим договором і після нього. От і тепер. Вслід за новим договором уже хтось пускає чутки про нові зкупчення війська на совісько-німецькому, на совісько-румунському кордоні; відтягає цим увагу Англії й Америки у інший бік; присипляє їх тривогу. В той же час нацисти "обробляють" правішню надіями на порозуміння з Гітлером, а большевики лівішню надіями на порозуміння зі Сталіном. Розкладають демократичний табір. Самі ж потайки виробляють і спільно проводять план окупації всього світу. Віра правішньої в порозуміння з Гітлером, а лівішньої — з Сталіном найбільша помилка. Самоотруєння.

Демократія одужає, врятується й переможе насильників лише тоді, коли не віритиме ні одному, ні другому, а битиме їх обох в однаковій мірі. Не треба заплюшувати очі, що СССР вже помагає Німеччині і разом з нею поневолює вільні народи. Не поза фронти, а в протилежному фронті. Ідеологічною й військовому. Як же демократія може шукати поміч проти диктатури у — диктатурі? Як кидати ґасла визволення за допомогою гнобителя України, Білорусі, Грузії, Литви, Латвії, Естонії і т. д.

Німецький імперіалізм не можна знищити потуранням імперіалістичної ролі і ському. Не можна будувати свободи спілкою з гнобителями.

По російському імперіалізму й диктатурі так само треба бити вже тепер, як і по його німецькому союзникові. Не по народова, а по пасильників. Відіржияючи Німеччину й Італію від Гітлера й Мусоліні, треба відіржияти й Сталіна від народів сходу Європи. Бити Сталіна нарівні з Гітлером і Мусоліні, а з народами шукати порозуміння на демократичних засадах. Боротися за дійсно новий і вільний світ. Виявляти, що Сталін і комуністи порозумілися з німецькою реакцією, яка підтримувала паризм; прислала в заплomboваному вагоні Леніна, щоб зруйнував нормальний розвиток російської революції; обдурила Берестям і українців і большевиків, щоб використати мир для пограбування України та віднової монархіїзму в Росії, а тепер підтримує сталінську деспотію, щоб грабувати всі простори СССР. Виявляти, що Сталін підтримує світову реакцію; відбирає в народі останні засоби поживи, щоб врятувати від поразки німецьку диктатуру, яка підняла меч проти всього світу; захищає німецьке насильство, яке в остаточному хоче обернути увесь світ, а в тім числі й простори Світів у своїх васалів. І робити це лише для того, щоб зберегти хоч тінь своєї влади.

Демократія для своєї оборони мусить одностайно підняти скрізь свою власну зброю — революцію. В Росії, на Україні, в Грузії, Білорусі, Литві, Латвії, Естонії, звідки революція легко перекинеться до народів поневолених Гітлером — в Чехію, Польщу, Румунію, Австрію, Німеччину. Тільки єдиний спільний клич свободи й рівності може врятувати демократію, а не за- гравання з тією чи іншою диктатурою.

Порозуміння з будь яким диктатором викликає недовіру до демократії й відкидає від неї ті мільйони, які в неволі того диктатора. Демократія — повинна йти — проти всіх диктатур. За свободу всіх народів.

Н. Григорієв

ЧИМ КЕРУЮТЬСЯ ІЗОЛЯЦІОНІСТИ

Чеські "Нью Йоркскі Лісти" пригадують в передовиці з 21-го січня, що не хто інший, як американка з народження, леді Астор, що стала англійською громадянкою й членом парламенту, на початку травня 1938 влаштувала в своїм маєтку зустріч Чемберлейна з журналістами, яким він вперше розкрив душу англійської реакції, заявив, що не поведе Англії в бій за Чехословаччину, про яку Англія "нічого не знає".

Тим доля Чехословаччини була припечатана. А разом з нею і доля демократичного табору. Зроблено то було свідома. Ті люди знали, що робили. Вони бачили, що в світі діється щось таке, що врешті скасує їх привілеї, їх панування й спосіб життя. Ці люди від появи в Росії совітської влади вважали всякий рух до демократії, соціальних реформ та поступу за комунізм. Для них комунізм було 8-годинна праця, соціальне забезпечення; комунізмом був рух Індії до незалежності; комунізмом було жадання державної контролі виробництва і т. н.

Ці ті люди, які витали прихід до влади Мусоліні й Гітлера, бо вірили, що вони знищать не лиш комунізм у Росії, але і всякий поступовий рух та демократію скрізь. Вони відмовились помігти демократичній Еспанії, хоч всякому було ясно, що Гітлер з Мусоліні допомагали Франкові, аби оточити Францію. Про Чехословаччину вони знали лише те, що то "база для совітських літаків", "вогнище комунізму", тощо.

Страх перед робітництвом і демократією так їх засліпив, що вони не бачили, які самі собі копали могилу. Цікаво, як тепер почуває себе леді Астор, що не дозволяла продавати зброю еспанській демократії? Коли тепер їй самій на своїй шкірі доводиться відчувати, що то означає брак зброї для захисту від насильника, який нападає на рідну землю?

Реакційна кліка леді Астор своєю політикою поблагливила до диктатур, "заспокоєнням" їх уступками, довела до того, що не тільки вся Європа опинилася в рабстві, а й самій британській імперії загрожую смертельна небезпека.

Хоч у Англії ця кліка уступата вже від влади, але в Америці їй бракує її однодумців. Це показала дебата про поміч Англії. В Америці виявилися люди, які відмовляють поміч демократичній Англії, так само, як три роки назад кліка леді Астор відмовляла її демократичній Еспанії. Очевидно, з тим, щоб Америка після погрому Англії опинилася в такому стані, як Англія після розгрому демократичної Еспанії.

Провідник англійського робітництва, Бевел, заявив, що англійський робітник не заспокоїться таким суспільним життям, в якому існують класові привілеї. Віддаючи життя за державу, хоче її мати такою, якою вона йому потрібна. За війни й по війні має змінитися суспільний устрій так, як того вимагають потреби людського життя.

Ця заява так налякала американських "асторівців", що вони заворушилися і дружно напали на Англію й демократію.

За потурання робітництву. Журналіст Марк Соліман пише: "Коли англійський міністер, другий по Черчилеві, говорить, що Англія буде соціалістичною, то мусимо наперед подумати, що з нашої допомоги вийде." Письменик Д. Флінн запевняє, що "боротьба йде не за демократію, бо в Англії — програє чи виграє — прийде диктатура: фашистська або соціалістична." Генерал Вуд жадає, щоб Америка поміч Англії не дала і тим змусила її до компромісного замирення з Гітлером, щоб в такий спосіб зберегти хоч той англійський лад, який існує, й не допустити до політвінн. Бувший посол у Лондоні, Кеннеді, лякає тим, що коли Америка вступить у війну, то залишиться неутральною лише Росія, яка з того скріпне, і, коли війна кінчатиметься, відіграє рішачу роль; продикує свої умови. А в найліпшому випадку англійсько-американської перемоги "наші діти і внуки муситимуть охороняти Європу перед комунізмом". Америка мусіла би стати поліцаєм Європи.

В свій час леді Астор бачила комунізм у Еспанії та Чехословаччині. Її сучасні американські однодумці бачуть соціалізм та комунізм в Європі та Англії. Страх перед комунізмом так засліпив кліку леді Астор в Англії, що вона не помітила, як Герінг наготував літаків проти Англії. Страх її американських колег перед соціалізмом в Англії перешкоджає їм бачити, де, що і як готується для нападу на Америку.

В дійсності не йде до ніякого комунізму в Англії, як не йшло в Еспанії та Чехословаччині. Йде лише до того, що деяким панам тікає ґрунт під ніг: зникають умови їхнього панування. Вони зі страхом помічають, що розпадається той лад, який вони називають "демократією", тобто: який забезпечував їм свавільство. В якому вони, користуючись господарськими привілеями, зложивали свободу. Фактично упосліджували немаєтних і працюючих. Свобідно їх висискували.

Для цих людей навіть Розевелтові реформи були комунізмом. Для них відповідна оплата, професійні організації це вже "червона небезпека", а жадання підготовки охорони від літаків, рівномірного розподілу м'яса — "червона пропаганда".

Ідеологія леді Астор й Невил Чемберлейна не була випадковою в Англії. Ідеологія їх однодумців в Америці також не випадкова. Ні Чемберлейн, ні Кеннеді не були наївні люди. Їх погляди "умиротворення Гітлера", диктатур, це погляди певної групи пануючої класи. Погляди тієї групи, яка боїться демократії й ро-

бітництва, соціального поступу й соціалізму. Вона готова зрадити національні інтереси в найвішій надії зберегти свої класові привілеї, свій спосіб життя. За свій "бізнес ез южуал" вона готова віддати фашистам все інше, навіть національне існування.

Наука з Європи їх не навчає. Вони не помічають, як їх європейські колеги вже на своїй шкірі пересвідчилися, що переможний фашизм-нацизм відбирає не лише можливість національного існування, нищить не лише демократію й суспільний поступ, а й їх майно, багатство, класові привілеї. Кеннеді й досі боїться комунізму більше, ніж Гітлера, а тому не помічає, як муха заплутується в павутинні різних Гітлерових застрашувань.

На щастя, в Англії найшляхсильні сили, які усунули від влади чемберлейнівську кліку; найшовся Черчил, який вміє воювати з фашизмом-нацизмом, хоч і знає, що в цій бою будуть знищені привілеї тієї верстви, до якої сам належить. На щастя, найшлися люди в Англії, — а вони є і в Америці, — для яких свобода, демократія і нарід (нація) дорожчі, ніж банкові конта.

НЕПРИМИРИМІСТЬ ЧЕХІВ І СЛОВАКІВ

Чеська пресова служба повідомляє, що німецький намісник, так званий "протектор" Нойрат, звелів надрукувати в чеській пресі нарікання на чеський уряд й урядовців у Чехії, що вони саботують налагодження "неминучої" співпраці місцевого населення з німцями. Після того "протектор" покликав до себе вищих чеських урядовців протекторату й заявив їм, що незадоволенний чехами в пайвищій мірі. Не може, мовляв, їм довіряти. Бо навіть члени чеської влади в Празі "грають Бенешову гру". Такий стан не може довго тривати. Німці не можуть чекати безконечно, поки чехи надумуються співпрацювати з ними. В повому році буде зроблено натиск на ті елементи, які тій співпраці опираються. Коли треба буде, то навіть військовою диктатурою.

В Братиславі німецький посол Кілінгер на нараді з провідниками німецько-словацької партії заявив, що "Словаки не шірі; назовні вдають себе німецькими приятелями, але в дійсності такими не є. Роблять німцям всякі перешкоди, де тільки можуть. Німеччина не обсаджує Словацьчини своїми військами з причин дипломатичних. Але як війна скінчиться, буде зроблено не лише інші границі, але й усе по іншому."

Поширюйте Народну Волю!

ЛОНДОН ВИДЕРЖУЄ ДАЛІ ЗНИЩЕННЯ

Знищення центру Лондону, так званого "старого міста", де німецькі літаки скинули недавно тисячі пожежних бомб. З цілих блаків старинних і модерних будівель залишилися тільки останки мури. Та це ні трохи не заломало завзяття й відпорність населення британської столиці.

ДОПИСИ

РІЧНІ ЗБОРИ 64-ГО ВІДДІЛУ У. Р. СОЮЗА (Бофало, Н. Й.)

В неділю, 19-го січня, відбулися річні збори 64-го відділу Українського Робітничого Союзу. На чергові місячні збори тяжко зібрати більше число членів: кожний має якесь опрацювання. Один десь авто вів до другого міста, другий мав гості дома, третій ходив ловити рибу і т. д. Тому місячні збори відбуваються при малій участі членів, а іноді секретар мусить ходити, як "колектор" по хатах за вкладками.

Але на річні збори прибуло їх багато і всі члени та членкині живо цікавилися справами, що були на порядку дня.

Голова т. С. Децик відчитав програму, по якій збори przeprowadжено. Кожну точку розбирано з пильною увагою. По черзі урядники давали свої річні звіти. Контрольна комісія одобрила діловодство відділу, а після того відбулась дискусія над всіми звітами. Члени і членкині забирали слово при кожній точці, і подавали свої помічання.

Всім урядникам за їх працю ухвалено одностайно вотум довіри. Відтак вибрано тих самих урядників на рік 1941: Степан Децик, голова; Іван Пастернак, фінансовий секретар; Михайло Фарійон, касієр; Микола Сорока, рекордовий секретар; Іван Тарчанин і Теодор Кульчицький, контролери.

Дальше обговорювано справу побільшення нашого відділу. Над цим забирали голос майже всі присутні члени і членкині. Остаточне рішення наставити постійного відділового організатора і одностайно вибрано на ту працю Л. Стеця. Товариш Л. Стець прийняв вибір і подякував всім присутнім за довіру.

Від себе нововибраний організатор зазначив, що є багато таких українців, що до жадної запомогової організації не належать. Таких людей треба переконати, щоб вписались до У. Р. Союзу, котрий краще обслуговує своїх членів і дає їм кращі умовини як ріжні компанії. У. Р. Союз це чисто українська братська організація,

що помагає своїм членам вразі каліцтва чи хвороби, і виплачує повне посмертне, без огляду на попередню поміч.

Окрім того отримуємо три рази в тиждень газету в українській і англійській мові. В згаданих газеті кожний член може висловлювати свої думки і погляди. Таких газет, як Народна Воля, які могли б вільно висловлювати думку громадян, нема тепер на українських землях. Україна в неволі під чужим батоном. Там панує строга диктатура одної особи. А тут вільний, свободний край, і вільна організація та вільна преса. Тому підтримуємо, вступаємо, і організуємо У. Р. Союз.

Дальше організатор заявив, що наш відділ можна поважно збільшити, але треба труду і доброї волі всіх членів. Він просив, щоб у цьому йому поможли товариші. Він буде старатись що-місяця організувати по кілька нових членів. Заяву нового організатора всі присутні прийняли оплесками.

Щоб зміцнити відділову касу, ухвалено влаштувати "кард парті", а літом пікнік. Товариська гра в карти відбудеться в неділю, 2-го лютого, в 3-ій годині пополудні, в Січовім Домі, при 29 Кіємо Стріт. До комітету цієї забави увійшли Ксеня Фарійон і Текля Калина.

Справу пікніку взяв на себе т. Ілько Кіналь. Як тільки потепліє й прийде пора на пікніки, тоді влаштовується прогулянка на фармі т. І. Кіналя.

Дальше ухвалено, що місячні збори будуть відбуватися в зимі що третя неділя по першій, а літом, що третя субота по першій. Вразі якоїсь зміни буде повідомлено в часописі. Найближчі місячні збори відбудуться в неділю, 16-го лютого.

М. Сорока, секретар

ЛИСТ З ФРАНЦІЇ (Допіс)

Один з моїх земляків, якого імені не можу подати, отримав недавно від своєї сестринки з Франції листа. Вона не могла ніяк жити з румунськими окупантами свого села і кілька літ тому втекла до Франції. Тут стала на працю. З часом познайомилась з мо-

лодим німцем, який також втік зі своєї батьківщини після того, як нею заволодів Гітлер, і вони обоє подружились. Як прийшла війна, чоловік цієї українки вступив до французької армії, а вона остала дома. Після розгрому французької армії він попав в полон, вона осталась під німецькою окупацією. Якось вдалось їй написати листа про своє життя до вуйка в Америці. Пише таке:

"Дорогі Вуйцю: Пишу до Вас і сподіюсь, що не забудете за мене з моєю малою донечкою. Її завтра буде дві роки і обходиться уродини без тата. А нам так було добре! Тепер наша весела Франція стала бідна, чорна, чорна. В місті в склепах нема нічого купити, бо все забирають німецькі вояки. Дещо розкрадають, за дещо мало що платять.

"Я заробляла на життя шиттям на машині. Тепер не можу шити, бо нема ниток. Дорогий Вуйцю: якби Ви могли прислати мені білих і чорних ниток, хоч два зводи. А то тут нема цілком де купити. Я Вас дуже прошу, пішіть, то буду могла на життя заробити.

"Не знаю, що далі буду робити. Розлука бере, як бачу, що тут нічого нема. Газу нема, електрики нема, нафти нема, ні олію, ні цукру, ні масла, ні кави. Чим далі тим гірше. Страшно тепер життя у тій Франції, що була для нас така добра, свободна й багата. Не маю ні кітла, ні чим запалити в кухні. Тут ми мали все, чесно заробляли на життя, а тепер нема нічого, тільки багато німецьких вояків. Тому я писала, що Франція стала чорна. Прошу Вас вуйцю, не забудьте за мене..."

Ось у такому положенні опинились французські робітники, жінки вояків, діти під окупацією того Гітлера, який зразу обіцявав, що ні з ким не буде воювати, а пізніше заповідав "новий щасливий лад" для всіх, кого дістане під свою руку. Той щасливий лад виявився вже масовим мордованням цивільного населення з повітря, безоглядним грабунком окупованих земель, винищенням засобів тих країв, де стане нога німецького вояка, і безоглядною диктатурою.

Н. Н.

САМОСТІЙНІСТЬ УКРАЇНИ І ОБ'ЄДНАННЯ СЛАВ'ЯНСТВА

Містимо тут в порядку дискусії надіслану нам статтю на порушувати декілька разів на сторінках нашої газети тему необхідності порозуміння між слав'янськими народами на основі призначення кожного з них, отже включно з українським, рівного права на вільний розвиток і державне самовизначення. Назначимо відразу, що надрукована тут довга полеміка проти цього постулату є вислідом в головному нездорозині автором того, що було писане в цій справі дотепер на сторінках Н. В. і Юкрейнієн Лайф. — Ред.

Від часу визвольної боротьби українського народу ідея Самостійної, Соборної України стала святим і невідкличним заповітом для всіх українців, за винятком тих, хто це й досі орієнтується на давніх історичних ворогів українського народу, головне ж на Росію. Протягом довгих століть народи слав'янської раси жили й жили нарізно (а де разом, то не в згоді), були й є відділені політичними кордонами, мали й мають цілу купу ріжних, часто протилежних, інтересів (зокрема економічних) та мали й мають багато несприятливих національно-державних антагонізмів між собою. І тому, коли нам з тої чи іншої сторони підсунуть ідею якогось об'єднання чи "порозуміння" між слав'янами, то спочатку треба мати неоспорні докази й факти, чи справді така ідея вже назріла, чи вона здійснима (хоч у теорії може бути добра), чи можна погодити ідею Самостійної й Соборної України з об'єднанням слав'ян та чи варто цю думку ширити в українській пресі, яка також почасти є відповідальна перед українським народом і його будучністю.

Доброю відповіддю на це питання є стаття т. Н. Григорієва в Народній Волі з 27-го липня 1940 під заголовком: "Світова боротьба й слав'янство". Відповідь т. Григорієва зводиться до того, що з українського становища об'єднання слав'ян (конкретно: чехів, словаків, поляків, українців, югославів, болгар з рускими проти німців) не можливе, хоч у своїй засаді ця ідея добра, природна та що союз слав'ян мав би величезне значіння. Чому ж такий союз

неможливий? Тому що бракує спільних інтересів і потреб, без яких ніяких союзів творити не можна.

Далі т. Григорієв питає й відповідає так: "Що ж у слав'ян є спільного? Мова? Ні. Держава? Також ні. Економічні інтереси? Також ні. Єдиний спільний інтерес, який, на думку т. Григорієва, "міг би зв'язати всіх слав'ян до купи — це інтерес політичний: захист своєї свободи, політичної самостійності; захист від поневолення іншими." Та власне на цим "єдиним спільним інтересом" слав'яни найбільше роз'єднуються, а не об'єднуються. Чому? Тому, що одні "брати" слав'яни панують і надалі хочуть панувати над іншими.

Головними розбивачами слав'янського об'єднання є імперіалізм: російський (чи не правильніше казати: російський, московський? — Л. Б.) і польський. І тому, цілком слушно заявляв т. Григорієв, закликав до слав'ян у справі об'єднання "треба звертати не до українців, а до руських та поляків", бо "українці ніколи слав'янської єдності не порушували та на ніякі слав'янські землі не зазіхали й не зазіхають."

Але в листоподовім числі журналу "Юкрейнієн Лайф" появилася стаття відомого кореспондента Народної Волі, д. Андрія Київського, під заголовком "Потреба слав'янського порозуміння". В ній д. Київський після розгляду подій і можливостей у зв'язку з сучасною війною, між іншим, пише так: "Об'єднання й організація всіх слав'янських народів з метою побороення й повалення при першій же нагоді диктаторів та встановлення демократичної форми правління на їх територіях є кінцевою (незамінною) передумовою для успіху в боротьбі проти диктатури в Східній і Центральній Європі та на Балканах". Звичайно, що було б добре, якби справді можна було "об'єднати й організувати" всіх слав'ян, яких д. Київський нараховує 180 мільйонів (з яких самих росіян є понад 80 мільйонів) та до яких у слушний час приєднались би й не-слав'янські демократії для спільної боротьби проти нацизму, фашизму й комунізму. Гарно сказано, але як і чи можна це здійснити? Вище наведені сло-

ва т. Григорієва стверджують, що при таких станих річей і обставин, які були й є, таке об'єднання слав'ян не здійснимо.

Треба сказати, що д. Київський сам підкреслює, що "в цім добровільнім порозумінні для спільної акції (слав'ян) право кожного народу на самовизначення й незалежність мусить бути основним принципом, засадою угоди. Кожний народ має бути рівноправним партнером в такій справі". От власне тут і "закопана сабака". Якраз цього основного принципу порозуміння, себто права кожного слав'янського народу на повне національне самовизначення й державну незалежність "брати"-гнобители, імперіалісти, слав'яни (в першу чергу росіяни й поляки, а в другу чергу — інші!) не визнавали, не визнають і надалі не хочуть визнавати.

На це, по моїй думці, дає добру відповідь д. А. Київському др. А. Марголін у своїй статті "Польсько-Чехословацький Договір", що була надрукована також у "Юкрейнієн Лайф" з грудня. Пригадавши, яким слав'янським братом була Польща, як Гітлер загартував Чехословачину, А. Марголін констатує, що польський уряд на вигнанні не тільки що не натаврував і не зрікався внутрішньої й міжнародної політики вугорського уряду, але фактично продовжує її й надалі. Ясна річ, що та сама політика польського уряду на вигнанні не змінюється й щодо українців. Про це шановний А. Марголін пише: "Польський уряд у Лондоні й усі польські демократичні групи повинні проголосити, що вони назавжди осуджують імперіалістичні претенсії своїх попередників на українську етнографічну територію."

Можемо бути певні, що українці не дочекаються ні від поляків (політиків), ні від росіян осудження імперіалістичної політики всіх своїх попередників щодо ідеї державної самостійності України. Та проте д. Київський в тій же своїй статті далі пише: "Підготовча робота для цього великого завдання (порозуміння між слав'янами. — Л. Б.) повинна бути організована тут, в Америці, де існують майже необмежені можливості для активізації цього плану. Американ-

ці слав'янського походження можуть і повинні дати почин цій важкій справі."

Чому можуть і чому повинні слав'яни в Америці порозуміватись? Чи то досягає цілі? Чи це є в інтересах українців-самостійників? Кому й для чого це потрібно? Чи вже не було спроб якогось порозуміння, раніш в Європі й тут в Америці? Були, "пробували", відбувались усякі диспути, кількох людей були навіть "Лігу Нового Сходу" заснували (в Празі), але нічого з того всього не вийшло й не вийде. Сова не виведе сокола. Українці не переконали й не переконують росіян у справедливості своїх державницьких змагань, а росіяни (ті, що ще живуть) ніколи не визнавали (фактично, а не на папері, як більшовики) й не визнають права українців (білорусів, грузинів, вірменів та інших народів) на повну незалежність від Росії та ніколи не зрічуться своїх імперіалістичних цілей (тим більше в сучасній ситуації). То ж яке може бути "велике завдання" й "необхідність порозуміння" в Америці?

Покличемось знову на слова А. Марголіна щодо відношення росіян до українців (про політику польського уряду й "демократичних" груп ми наведемо вище). В тій же статті "Польсько-чехословацький договір" д. Марголін пише: "На жаль, російські емігранти навіть і тепер залишаються скорше ворожими до цих домагань не-російських національностей в СССР на право самовизначення. Не тільки російські монархісти й реакціонери, але й значна кількість лібералів і соціалістів мало що навчилися з досвіду останніх 23 літ. На їх думку, визвольні рухи українців, грузинів і інших це вигадка кількох політиків або продукт німецької чи японської інтриги."

Так говорить д. Марголін, який є щирим, активним і розумним приятелем українців та прихильником самостійної України. Але я осмілююсь бути менш коректним, "чемним" у відношенні до сучасних російських (як і до польських) політиків, бо глибоко переконаний, що не "значна кількість", а фактично всі, за винятком одиниць, російські лі- (Продовження на 4-й сторіні)

Микола Гоголь

РІЗДВ'ЯНА НІЧ

(Продовження)

— Добри вечір, Солохо! — сказав, увиходячи до хати. Чуб. — Ти мене й не сподівалась, га? А правда ж, не сподівалась? Може я перебив... — провадив Чуб, удавши на лиці жартівливу та значущу міну, котра наперед давала знати, що лемехувата голова його мочувалась й наставлялася на якусь уціплюву та премудру штуку. — Може ви тут і розважалися з ким!

А може ти й кого сховала вже, га? — І, радіючи вельми з такого свого дотепу. Чуб засміявся, тішачись у душі, що він сам один здобувся на ласку в Солохи. — Ну, Солохо, дай-но там чарчину. Я думаю, горлянку чисто заморозило цим клітним холодом. І послав же Бог таку ніч проти Різдва! Як закуріло, чуєш, Солохо, як закуріло... От задубили руки: не розстібну коужа! Як закуріла метелиця...

— Відчини! — закричало занадвору, грюкаючи в двері. — Хтось либонь стукає? — сказав Чуб, урвавши мову.

— Відчини! — закричало ще дужче. — Це коваль! — мовив, халпаючись за капелуку, Чуб: — Слухай, Солохо: де знаєш, ховай мене; я пізашо в світі не хочу навертатись на очі ото-

му виродкови триклятому, бо дай йому, чортовому синові, повискакували під очима синці, як копичі!

Солоха, і собі злякавшись, метушиться по хаті, мов очам-ріла і, стративши голову, показала Чубови лізти в той самий лантух, де вже сидів дяк. Бідолашний дячина не насміяв ані кашлянути, ані закректати з болю, коли тяжкий дяцько витеребився йому трохи не на голову та розіклав свої намерзі на снігу чоботи по обидва боки його висків.

Коваль увійшов, ні слова не кажучи, шапки не здіймаючи, і сиве повалився на лаву. Значи було, що він у дуже поганому гуморі.

Тоді саме, як Солоха зачинала за ним двері, хтось постукав знову. То був козак Свербигуз. Цього вже аж ніяк не можна було заховати в мішку, та й лантуха такого не знайшов би. Він був за самого голову товстіший, а довгий же від Чубового кума. То ж Солоха запровадила його на город, щоб вислухати від нього все, що він мав їй сказати.

Коваль утупляв очі по кутах своєї хати, прислухаючись часом до колядок, що широко лунали по всьому селу; аж

потім подивився на мішки: навіщо лежать тут мішки оці? Їх давно б час прибрати звідси. Через любові оті дурні, я зовсім з глузду зсунувся. Взявтра свято, а в хаті й досі валяється всякий мотлох. Однесу їх до кузні!

Коваль нагнувся до величезних мішків, позавязував їх дужче і наставився завдати собі на плечі. Але, бачилось, Бог знає, де витав він думками, бо почув би інакше, як зашипів Чуб, коли волосся його зашморгуло завязка, а дебелий голова мало не вголос почав був гикати.

— Невже ж не вибю з голови собі Оксани тієї поганої? — говорив коваль: — Не хочучи й гадки про неї мати; а думки все снуються, та, як на злість, все про неї та й про неї. І як це воно так робиться, що думка проти волі лізе тобі в голову? Що за нечиста сила, мішки ніби чогось позважчали! Сюди, мабуть, накладено ще чогось, окрім вугілля. Дурень я! Я й забув, що тепер мені все здається тяжче. Колись, бувало, згинав у одній руці пятаки мідні та кімські підкови; а тепер мішків з вугіллям не підійму. Скоро вже й од вітру валитимусь. Та пі ж бо! — гукнув він, помовчавши і підбадьорившись, — що я за баба, справді! Ніхто не діжде насміятися з мене! Хоч би й десять таких мішків, усе підійму! — І швид-

ко завдав собі на плечі мішки, що їх не донесли б і двоє дужчих чоловіків. — Візьму й цього, — додав, підіймаючи невеличкого, де, скорцюбившись, лежав на самому дні валляється всякий мотлох. Однесу їх до кузні!

Коваль нагнувся до величезних мішків, позавязував їх дужче і наставився завдати собі на плечі. Але, бачилось, Бог знає, де витав він думками, бо почув би інакше, як зашипів Чуб, коли волосся його зашморгуло завязка, а дебелий голова мало не вголос почав був гикати.

Коваль нагнувся до величезних мішків, позавязував їх дужче і наставився завдати собі на плечі. Але, бачилось, Бог знає, де витав він думками, бо почув би інакше, як зашипів Чуб, коли волосся його зашморгуло завязка, а дебелий голова мало не вголос почав був гикати.

Коваль нагнувся до величезних мішків, позавязував їх дужче і наставився завдати собі на плечі. Але, бачилось, Бог знає, де витав він думками, бо почув би інакше, як зашипів Чуб, коли волосся його зашморгуло завязка, а дебелий голова мало не вголос почав був гикати.

Коваль нагнувся до величезних мішків, позавязував їх дужче і наставився завдати собі на плечі. Але, бачилось, Бог знає, де витав він думками, бо почув би інакше, як зашипів Чуб, коли волосся його зашморгуло завязка, а дебелий голова мало не вголос почав був гикати.

Коваль нагнувся до величезних мішків, позавязував їх дужче і наставився завдати собі на плечі. Але, бачилось, Бог знає, де витав він думками, бо почув би інакше, як зашипів Чуб, коли волосся його зашморгуло завязка, а дебелий голова мало не вголос почав був гикати.

Коваль нагнувся до величезних мішків, позавязував їх дужче і наставився завдати собі на плечі. Але, бачилось, Бог знає, де витав він думками, бо почув би інакше, як зашипів Чуб, коли волосся його зашморгуло завязка, а дебелий голова мало не вголос почав був гикати.

Коваль нагнувся до величезних мішків, позавязував їх дужче і наставився завдати собі на плечі. Але, бачилось, Бог знає, де витав він думками, бо почув би інакше, як зашипів Чуб, коли волосся його зашморгуло завязка, а дебелий голова мало не вголос почав був гикати.

Коваль нагнувся до величезних мішків, позавязував їх дужче і наставився завдати собі на плечі. Але, бачилось, Бог знає, де витав він думками, бо почув би інакше, як зашипів Чуб, коли волосся його зашморгуло завязка, а дебелий голова мало не вголос почав був гикати.

Коваль нагнувся до величезних мішків, позавязував їх дужче і наставився завдати собі на плечі. Але, бачилось, Бог знає, де витав він думками, бо почув би інакше, як зашипів Чуб, коли волосся його зашморгуло завязка, а дебелий голова мало не вголос почав був гикати.

Коваль нагнувся до величезних мішків, позавязував їх дужче і наставився завдати собі на плечі. Але, бачилось, Бог знає, де витав він думками, бо почув би інакше, як зашипів Чуб, коли волосся його зашморгуло завязка, а дебелий голова мало не вголос почав був гикати.

Коваль нагнувся до величезних мішків, позавязував їх дужче і наставився завдати собі на плечі. Але, бачилось, Бог знає, де витав він думками, бо почув би інакше, як зашипів Чуб, коли волосся його зашморгуло завязка, а дебелий голова мало не вголос почав був гикати.

Коваль нагнувся до величезних мішків, позавязував їх дужче і наставився завдати собі на плечі. Але, бачилось, Бог знає, де витав він думками, бо почув би інакше, як зашипів Чуб, коли волосся його зашморгуло завязка, а дебелий голова мало не вголос почав був гикати.

Коваль нагнувся до величезних мішків, позавязував їх дужче і наставився завдати собі на плечі. Але, бачилось, Бог знає, де витав він думками, бо почув би інакше, як зашипів Чуб, коли волосся його зашморгуло завязка, а дебелий голова мало не вголос почав був гикати.

Коваль нагнувся до величезних мішків, позавязував їх дужче і наставився завдати собі на плечі. Але, бачилось, Бог знає, де витав він думками, бо почув би інакше, як зашипів Чуб, коли волосся його зашморгуло завязка, а дебелий голова мало не вголос почав був гикати.

Коваль нагнувся до величезних мішків, позавязував їх дужче і наставився завдати собі на плечі. Але, бачилось, Бог знає, де витав він думками, бо почув би інакше, як зашипів Чуб, коли волосся його зашморгуло завязка, а дебелий голова мало не вголос почав був гикати.

Коваль нагнувся до величезних мішків, позавязував їх дужче і наставився завдати собі на плечі. Але, бачилось, Бог знає, де витав він думками, бо почув би інакше, як зашипів Чуб, коли волосся його зашморгуло завязка, а дебелий голова мало не вголос почав був гикати.

Коваль нагнувся до величезних мішків, позавязував їх дужче і наставився завдати собі на плечі. Але, бачилось, Бог знає, де витав він думками, бо почув би інакше, як зашипів Чуб, коли волосся його зашморгуло завязка, а дебелий голова мало не вголос почав був гикати.

Коваль нагнувся до величезних мішків, позавязував їх дужче і наставився завдати собі на плечі. Але, бачилось, Бог знає, де витав він думками, бо почув би інакше, як зашипів Чуб, коли волосся його зашморгуло завязка, а дебелий голова мало не вголос почав був гикати.

Коваль нагнувся до величезних мішків, позавязував їх дужче і наставився завдати собі на плечі. Але, бачилось, Бог знає, де витав він думками, бо почув би інакше, як зашипів Чуб, коли волосся його зашморгуло завязка, а дебелий голова мало не вголос почав був гикати.

Коваль нагнувся до величезних мішків, позавязував їх дужче і наставився завдати собі на плечі. Але, бачилось, Бог знає, де витав він думками, бо почув би інакше, як зашипів Чуб, коли волосся його зашморгуло завязка, а дебелий голова мало не вголос почав був гикати.

Коваль нагнувся до величезних мішків, позавязував їх дужче і наставився завдати собі на плечі. Але, бачилось, Бог знає, де витав він думками, бо почув би інакше, як зашипів Чуб, коли волосся його зашморгуло завязка, а дебелий голова мало не вголос почав був гикати.

Коваль нагнувся до величезних мішків, позавязував їх дужче і наставився завдати собі на плечі. Але, бачилось, Бог знає, де витав він думками, бо почув би інакше, як зашипів Чуб, коли волосся його зашморгуло завязка, а дебелий голова мало не вголос почав був гикати.

Коваль нагнувся до величезних мішків, позавязував їх дужче і наставився завдати собі на плечі. Але, бачилось, Бог знає, де витав він думками, бо почув би інакше, як зашипів Чуб, коли волосся його зашморгуло завязка, а дебелий голова мало не вголос почав був гикати.

САМОСТІЙНІСТЬ УКРАЇНИ І ОБЕДНАННЯ СЛАВ'ЯНСТВА

(Продовження з 3-ї сторони)

Берали й псевдо-соціалісти є непримиримими ворогами ідеї самостійності України. Всі активні й відповідальні російські політики й діячі всюди на еміграції однакості є "за Україну в межах Росії". В цім відношенні вони не відрізняються від свого "компатріота" Сталіна, диктатури, насильства й терору якого вони так поборюють, але в душі всі йому вдячні, як "собиранелю русской земли". А до тої "русской земли", на думку всіх російських інтелігентів: монархістів, демократів, фальшивих соціалістів і щирих наці-комуністів — відноситься і Україна з Галичиною і "Карпатська Русь" і Басарабія і Білорусь, Литва, Латвія, Естонія й Фінляндія, Грузія, весь Кавказ, одним словом, "вся неісходима матушка-Росія".

І тому ніякі спроби й заклики до славян в Америці про "необхідність порозуміння" з ворогами державно-національного визволення поневолених народів, справи не допоможуть. Ідея самостійності України й "собирання русской земли" (включно аж за Дунай і Дарданелі!) себе взаємно виключають. Ідеал самостійної, соборної України (в повнім розумінні цього слова!) і об'єднання як якась там федерація славян, ба навіть конфедерація (на язиці!) чи ще яка інша "комбінація" — в парі не ходять і "славянського воза" не потягнуть. І тому не можна одночасно говорити чи писати про національне самовизначення, державну самостійність України і в цей же час про "порозуміння" з тими, які ту самостійність засадничо відкидають. Одно з двох: або самостійність, або порозуміння.

В Народній Волі з 19-го грудня 1940 ("Авр Американ Пейдж") довідуюсь про нову теорію проф. Григорія. Подаючи свій великий план перебудови всієї Європи, т. Григорій (згідно з повідомленням кореспондента американської газети в Рочестер) пропонує в першу чергу створення союзу центрально-європейських славянських держав з України, Білорусі, Словаччини й Чехії, який був би натуральним зародком для створення знов більшого блоку держав (яких?), що міг би стати бар'єром проти німецько-російського імперіалізму. Інакше кажучи, ідея створення в першу чергу Союзу з чотирьох славянських народів, до якого (союзу) не будуть входити історичні вороги українського народу: Росія й Польща. Що може бути ліпше?

Я не політик, але при всій своїй пошані до т. Григорія "осмілююсь" висловити великий сумнів щодо зреалізування такої природної комбінації. Передовсім ця нова комбінація чи план з грудня місяця, можна сказати, противорічить (по 3 пунктах) тому, що писав т. Григорій у Народній Волі в липні 1940. По друге, коли вказується на спільні інтереси й взаємні "доповнення", то таксамо треба вказати й на "розходження" й антагонізми, порівняти їх і подивитись, що переважає: спільні інтереси чи антагонізми (бракує місця не дозволяє мені спинитись над розглядом цих інтересів і розходжень). Далі, коли мати на увазі створення названого союзу, як "бар'єри проти німецько-російського імперіалізму (що є найголовнішим!)", то й тут не знаходимо великої однаковості й "натуральної" гармонії між вище названими братами слав'янами (українцями, білорусами, чехами й словаками).

Для здержання німецького й російського імперіалізмів передовсім повинна бути на це між дотичними слав'янами (головно між чехами й українцями) взаємна згода й відповідна мілітарна сила. Всі знаємо, що чехи, щоб захистити себе від німецького імперіалізму, в подавляючій більшості орієнтувались і орієнтуються на сильну й велику Росію, без огляду на те, чи вона біла чи червона, чи це яка, аби була сильна й велика. (Югославці, особливо серби та болгары, є також в більшості за велику Росію.) Для України ж (і Білорусі) сильна й велика Росія (себто поза її власними етнографічними межами) є загибеллю для визвольних змагань українського народу. То ж наскільки реальним може бути з тих народів союз, в яким діють протилежні рушійні сили? Як довго міг би проіснувати такий "натуральний зародок"? Не кажучи вже про те, що всередині цього "зародку" є ще інші "зародки", як: комуністичні й протикомуністичні, про-російські й протиросійські, фашистські й демократичні, нацистично-протинацистичні й проти-нацистичні, антанто-фільські й германофільські та інші.

Тепер, чи можна бути певними, що українці, білоруси, чехи й словаки (навіть при умові повної солідарності) зможуть виставити сильнішу й ліпшу армію, ніж німецько-російські імперіалісти? Не знаючи, як буде далі, але поки що імперіалізм німецький і російський "не ворогують" між собою, а кооперують, Сталін і Гітлер зі страху одного перед другим себе взаємно "попирають і доповнюють". То ж, очевидно, обидва партнери вже якось "порозумілись", щоб не допустити до союзу між славянськими народами.

Але поки такий союз з України, Білорусі, Чехії й Словаччини зорганізується (?), ми вже повідомлені про засновання в Лондоні польсько-чехословацького союзу, до якого, як бачимо, належить історичний ворог України — Польща. Не входить в те, наскільки цей союз чи договір є "природним зародком", константуємо тільки факт, з яким треба числитись. Бачимо, що відповідальні чеські й польські політики на еміграції, на жаль, думають інакше, ніж т. Григорій. І тому, знову сумнів щодо здійснення того союзу.

Таким чином, хоч теорія об'єднання слав'янства в концепції шановного д. Київського базується на принципі національного самовизначення й скерована для захисту від чужого насильства, диктатури (зокрема німецької), але ж бачимо, що історичні факти, наявність багатьох антагонізмів, протилежних інтересів, тощо, — цю ідею об'єднання, як вільну спілку вільних і рівноправних славянських народів, просто унеможливають.

І тому, як довго для українців самостійна, соборна Україна, як окрема держава, є невідкличним ідеалом, як довго між слав'янами є "брати" імперіалісти й ними гноблені ініці славянські народи та як довго деякі з них орієнтуються на ворогуючих між собою інших, в тім числі й не-славянських народів, а самі між собою згоди не мають, — так довго всякі теорії, плани й комбінації про об'єднання й порозуміння славян є, як писав великий І. Франко, "фантастичні думи, фантастичні мрії".

Приглядаючись до життя й діяльності славян в Америці, бачимо, що тут тепер сконцентрована вся сила й активність російської й польської еміграції, доповнена "свіжими" силами з Європи. Одна й друга ворожі ідеї самостійної України. Одна й друга мають симпатії й впливи в американських політичних колах, чого українці не мають. Не тому, що українці "но гуд", а тому, що інтереси цих держав розходяться з українськими. Трагедія України в тому, що вона на сьогодні не має своїх політичних прихильників.

В інтересах, наприклад, Америки є, щоб була велика й сильна Росія (хоч би й сталінська, як "наразі" нема іншої), як союзник (бодай пасивний) проти Японії. І це є цілком зрозуміло. В інтересах же України є, щоб така Росія була розбита (це також зрозуміло). "Демократична" Англія є за стару Польщу, яку вона разом з Францією після першої світової війни створила коштом українських земель. Українці ж такої Польщі з "Малопольською" не хочуть і будуть завжди її поборювати. Ні нацистична Німеччина, ні фашистська Італія, ні "ліберально-капіталістичні" демократії не були й не є приятелями самостійної України. Тому в ділі пропаганди національно-визвольних змагань українського народу, українські іммігранти повинні йти своїм власним незалежним шляхом, не забуваючи, звичайно, що в Америці ми всі є й повинні бути її добрими, лояльними громадянами.

І тому 23-тя річниця проголошення в Києві незалежності Української Народної Республіки є не тільки історичним спомином, а й надалі залишається дороговказом для всіх українців самостійників. Тим дороговказом є надлюдські страждання й безмежні жертви українського народу, хрести й могили наших козаків, славних січових стрільців, повстанців, що полягли на рідних землях України не за "порозуміння", а за волю й державність українського народу. Там, де вже 20 літ лютує московсько-большевицька диктатура, терор і брехня, де є злидні й недоїдання, де немає доброго життя й ніякої свободи, там, у "найдемократичнішій" державі загартовуються й нагромаджуються нові революційні народні сили, новий "арсенал". Там вибухне нова велика революція, з якої постане нова, вільна й соборна трудова Україна.

Лев Безручко

Відділ 32, ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Збори в неділю, 2 лютого, в 12:30 в полудні, в домі Українських Громадян, на Френклин авеню. На річних зборах з'ясувати поточний стан справ, обрання членів уряду на рік 1941: Василь Хит, секретар; Митро Гайовий, касир; Теодор Радницький, секретар.

Відділ 41, ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Збори в суботу, 1 лютого, в 8-й веч., в домі Української Громади, при 23 і Браун авеню. Проситись всіх прийти в означений час.

Відділ 51, СІСЕРО, ІЛЛ. Уряд на рік 1941 обрано як слідує: Василь Костинин, президент; Анна Гриншпін, заступник президента; Іван Хміль, фінансовий і рекордний секретар; Михайло Харин, заступник секретаря; Іван Любезний, касир; Теодор Гриншпін, заступник касира; Лесь Федик, Василь Патрун і Семко Хміль, контролери; Пелагія Сиротко, секретар; Теодор Шулди, дозорці хворих; Михайло Маркевич, дозорці хворих. Проситись всіх членів прийти на збори регулярно кожного місяця і платити свої місячні вкладки на час. Которий член не прийде на збори заплатити свою вкладку, мусить повідомити відділових урядників або секретаря про причину. Коли член своєю обмовкою не сповнить, то ми більше не будемо платити вкладки за нього, як було до цього часу.

Іван Хміль, секретар

Відділ 58, ЧОРЧВІЛ, Н. Я. Збори в неділю, 2 лютого, в 2-й половині, в домі т. Тимка Бреславського, Рут Ровд, Бракпорт. Присутність кожного члена є важна. Буде справоздавання уряду і інші справи. Проситись контролюючій комісії прийти рівно в 1-й годині пополуноч, щоб перевірити рахунки. Уряд обрано на рік 1941 як слідує: Андрій Содома, президент; Никола Перчик, заступник президента; Василь Коломиець, секретар; Михайло Попович, заступник секретаря; Василь Хомин, касир; Тимко Бреславський, заступник касира; Анна Застропська, Никола Перчик, Михайло Попович, контролери; Никола Кісіль і Параскевія Содома, дозорці хворих.

В. Коломиець, секр.

Відділ 82, БРУКЛІН, Н. Я. Збори в суботу, 1 лютого, в 8-й веч. Проситись всіх прийти, бо є важні справи.

М. Андрійко, рек. секр.

Відділ 86, ШІКАГО, ІЛЛ. Збори в суботу, 1 лютого, в 7-й веч., в галі, де все. На річних зборах 4 січня обрано уряд на рік 1941 як слідує:

Виставляємо на ПРОДАЖ всі наші повні вилучені УЖИВАНІ АВТОМОБІЛІ І ТРОКІ. Не тільки АВТОМОБІЛІ І ТРОКІ на наших просторіх подорожі, але таксамо НАУЛІПШІ УЖИВАНІ АВТОМОБІЛІ під дахом у наших складах уживаних машин. Не вважаючи на низькі ціни, проламо кожний НЮАРК МОТОР АВТОМОБІЛІ І ТРОКІ за нашою

БЕЗУМОВНОЮ ГАРАНТІЄЮ ЗВОРОТУ ГРОШЕЙ

NEWARK MOTORS

Авторизовані продавці

PLYMOUTH * * * DE SOTO

INTERNATIONAL TRUCKS

432-442 South Orange Avenue

Newark, N. J.

Phones: MA. 3-5251 & MA. 3-5252

Питайте за Ярославом Вакуліньським

ПРИЙДИТЕ ДО НАС І РОЗМОВТЕСЬ ПО УКРАЇНСЬКИ З УКРАЇНСЬКИМ ПРОДАВЦЕМ

Виставляємо на ПРОДАЖ всі наші повні вилучені УЖИВАНІ АВТОМОБІЛІ І ТРОКІ. Не тільки АВТОМОБІЛІ І ТРОКІ на наших просторіх подорожі, але таксамо НАУЛІПШІ УЖИВАНІ АВТОМОБІЛІ під дахом у наших складах уживаних машин. Не вважаючи на низькі ціни, проламо кожний НЮАРК МОТОР АВТОМОБІЛІ І ТРОКІ за нашою

БЕЗУМОВНОЮ ГАРАНТІЄЮ ЗВОРОТУ ГРОШЕЙ

NEWARK MOTORS

Авторизовані продавці

PLYMOUTH * * * DE SOTO

INTERNATIONAL TRUCKS

432-442 South Orange Avenue

Newark, N. J.

Phones: MA. 3-5251 & MA. 3-5252

Питайте за Ярославом Вакуліньським

ПРИЙДИТЕ ДО НАС І РОЗМОВТЕСЬ ПО УКРАЇНСЬКИ З УКРАЇНСЬКИМ ПРОДАВЦЕМ

Виставляємо на ПРОДАЖ всі наші повні вилучені УЖИВАНІ АВТОМОБІЛІ І ТРОКІ. Не тільки АВТОМОБІЛІ І ТРОКІ на наших просторіх подорожі, але таксамо НАУЛІПШІ УЖИВАНІ АВТОМОБІЛІ під дахом у наших складах уживаних машин. Не вважаючи на низькі ціни, проламо кожний НЮАРК МОТОР АВТОМОБІЛІ І ТРОКІ за нашою

БЕЗУМОВНОЮ ГАРАНТІЄЮ ЗВОРОТУ ГРОШЕЙ

NEWARK MOTORS

Авторизовані продавці

PLYMOUTH * * * DE SOTO

INTERNATIONAL TRUCKS

432-442 South Orange Avenue

Newark, N. J.

Phones: MA. 3-5251 & MA. 3-5252

Питайте за Ярославом Вакуліньським

ПРИЙДИТЕ ДО НАС І РОЗМОВТЕСЬ ПО УКРАЇНСЬКИ З УКРАЇНСЬКИМ ПРОДАВЦЕМ

Виставляємо на ПРОДАЖ всі наші повні вилучені УЖИВАНІ АВТОМОБІЛІ І ТРОКІ. Не тільки АВТОМОБІЛІ І ТРОКІ на наших просторіх подорожі, але таксамо НАУЛІПШІ УЖИВАНІ АВТОМОБІЛІ під дахом у наших складах уживаних машин. Не вважаючи на низькі ціни, проламо кожний НЮАРК МОТОР АВТОМОБІЛІ І ТРОКІ за нашою

БЕЗУМОВНОЮ ГАРАНТІЄЮ ЗВОРОТУ ГРОШЕЙ

NEWARK MOTORS

Авторизовані продавці

PLYMOUTH * * * DE SOTO

INTERNATIONAL TRUCKS

432-442 South Orange Avenue

Newark, N. J.

Phones: MA. 3-5251 & MA. 3-5252

Питайте за Ярославом Вакуліньським

ПРИЙДИТЕ ДО НАС І РОЗМОВТЕСЬ ПО УКРАЇНСЬКИ З УКРАЇНСЬКИМ ПРОДАВЦЕМ

Виставляємо на ПРОДАЖ всі наші повні вилучені УЖИВАНІ АВТОМОБІЛІ І ТРОКІ. Не тільки АВТОМОБІЛІ І ТРОКІ на наших просторіх подорожі, але таксамо НАУЛІПШІ УЖИВАНІ АВТОМОБІЛІ під дахом у наших складах уживаних машин. Не вважаючи на низькі ціни, проламо кожний НЮАРК МОТОР АВТОМОБІЛІ І ТРОКІ за нашою

БЕЗУМОВНОЮ ГАРАНТІЄЮ ЗВОРОТУ ГРОШЕЙ

NEWARK MOTORS

Авторизовані продавці

PLYMOUTH * * * DE SOTO

INTERNATIONAL TRUCKS

432-442 South Orange Avenue

Newark, N. J.

Phones: MA. 3-5251 & MA. 3-5252

Питайте за Ярославом Вакуліньським

ПРИЙДИТЕ ДО НАС І РОЗМОВТЕСЬ ПО УКРАЇНСЬКИ З УКРАЇНСЬКИМ ПРОДАВЦЕМ

Виставляємо на ПРОДАЖ всі наші повні вилучені УЖИВАНІ АВТОМОБІЛІ І ТРОКІ. Не тільки АВТОМОБІЛІ І ТРОКІ на наших просторіх подорожі, але таксамо НАУЛІПШІ УЖИВАНІ АВТОМОБІЛІ під дахом у наших складах уживаних машин. Не вважаючи на низькі ціни, проламо кожний НЮАРК МОТОР АВТОМОБІЛІ І ТРОКІ за нашою

БЕЗУМОВНОЮ ГАРАНТІЄЮ ЗВОРОТУ ГРОШЕЙ

NEWARK MOTORS

Авторизовані продавці

PLYMOUTH * * * DE SOTO

INTERNATIONAL TRUCKS

432-442 South Orange Avenue

Newark, N. J.

Phones: MA. 3-5251 & MA. 3-5252

Питайте за Ярославом Вакуліньським

ПРИЙДИТЕ ДО НАС І РОЗМОВТЕСЬ ПО УКРАЇНСЬКИ З УКРАЇНСЬКИМ ПРОДАВЦЕМ

Виставляємо на ПРОДАЖ всі наші повні вилучені УЖИВАНІ АВТОМОБІЛІ І ТРОКІ. Не тільки АВТОМОБІЛІ І ТРОКІ на наших просторіх подорожі, але таксамо НАУЛІПШІ УЖИВАНІ АВТОМОБІЛІ під дахом у наших складах уживаних машин. Не вважаючи на низькі ціни, проламо кожний НЮАРК МОТОР АВТОМОБІЛІ І ТРОКІ за нашою

БЕЗУМОВНОЮ ГАРАНТІЄЮ ЗВОРОТУ ГРОШЕЙ

NEWARK MOTORS

Авторизовані продавці

PLYMOUTH * * * DE SOTO

INTERNATIONAL TRUCKS

432-442 South Orange Avenue

Newark, N. J.

Phones: MA. 3-5251 & MA. 3-5252

Питайте за Ярославом Вакуліньським

ПРИЙДИТЕ ДО НАС І РОЗМОВТЕСЬ ПО УКРАЇНСЬКИ З УКРАЇНСЬКИМ ПРОДАВЦЕМ

Виставляємо на ПРОДАЖ всі наші повні вилучені УЖИВАНІ АВТОМОБІЛІ І ТРОКІ. Не тільки АВТОМОБІЛІ І ТРОКІ на наших просторіх подорожі, але таксамо НАУЛІПШІ УЖИВАНІ АВТОМОБІЛІ під дахом у наших складах уживаних машин. Не вважаючи на низькі ціни, проламо кожний НЮАРК МОТОР АВТОМОБІЛІ І ТРОКІ за нашою

БЕЗУМОВНОЮ ГАРАНТІЄЮ ЗВОРОТУ ГРОШЕЙ

NEWARK MOTORS

Авторизовані продавці

PLYMOUTH * * * DE SOTO

INTERNATIONAL TRUCKS

432-442 South Orange Avenue

Newark, N. J.

Phones: MA. 3-5251 & MA. 3-5252

Питайте за Ярославом Вакуліньським

ПРИЙДИТЕ ДО НАС І РОЗМОВТЕСЬ ПО УКРАЇНСЬКИ З УКРАЇНСЬКИМ ПРОДАВЦЕМ

Виставляємо на ПРОДАЖ всі наші повні вилучені УЖИВАНІ АВТОМОБІЛІ І ТРОКІ. Не тільки АВТОМОБІЛІ І ТРОКІ на наших просторіх подорожі, але таксамо НАУЛІПШІ УЖИВАНІ АВТОМОБІЛІ під дахом у наших складах уживаних машин. Не вважаючи на низькі ціни, проламо кожний НЮАРК МОТОР АВТОМОБІЛІ І ТРОКІ за нашою

БЕЗУМОВНОЮ ГАРАНТІЄЮ ЗВОРОТУ ГРОШЕЙ

NEWARK MOTORS

Авторизовані продавці

PLYMOUTH * * * DE SOTO

INTERNATIONAL TRUCKS

432-442 South Orange Avenue

Newark, N. J.

Phones: MA. 3-5251 & MA. 3-5252

Питайте за Ярославом Вакуліньським

ПРИЙДИТЕ ДО НАС І РОЗМОВТЕСЬ ПО УКРАЇНСЬКИ З УКРАЇНСЬКИМ ПРОДАВЦЕМ

Виставляємо на ПРОДАЖ всі наші повні вилучені УЖИВАНІ АВТОМОБІЛІ І ТРОКІ. Не тільки АВТОМОБІЛІ І ТРОКІ на наших просторіх подорожі, але таксамо НАУЛІПШІ УЖИВАНІ АВТОМОБІЛІ під дахом у наших складах уживаних машин. Не вважаючи на низькі ціни, проламо кожний НЮАРК МОТОР АВТОМОБІЛІ І ТРОКІ за нашою

БЕЗУМОВНОЮ ГАРАНТІЄЮ ЗВОРОТУ ГРОШЕЙ

NEWARK MOTORS

Авторизовані продавці

PLYMOUTH * * * DE SOTO

INTERNATIONAL TRUCKS

432-442 South Orange Avenue

Newark, N. J.

Phones: MA. 3-5251 & MA. 3-5252

Питайте за Ярославом Вакуліньським

ПРИЙДИТЕ ДО НАС І РОЗМОВТЕСЬ ПО УКРАЇНСЬКИ З УКРАЇНСЬКИМ ПРОДАВЦЕМ

Виставляємо на ПРОДАЖ всі наші повні вилучені УЖИВАНІ АВТОМОБІЛІ І ТРОКІ. Не тільки АВТОМОБІЛІ І ТРОКІ на наших просторіх подорожі, але таксамо НАУЛІПШІ УЖИВАНІ АВТОМОБІЛІ під дахом у наших складах уживаних машин. Не вважаючи на низькі ціни, проламо кожний НЮАРК МОТОР АВТОМОБІЛІ І ТРОКІ за нашою

БЕЗУМОВНОЮ ГАРАНТІЄЮ ЗВОРОТУ ГРОШЕЙ

NEWARK MOTORS

Авторизовані продавці

PLYMOUTH * * * DE SOTO

INTERNATIONAL TRUCKS

432-442 South Orange Avenue

Newark, N. J.

Phones: MA. 3-5251 & MA. 3-5252

Питайте за Ярославом Вакуліньським

ПРИЙДИТЕ ДО НАС І РОЗМОВТЕСЬ ПО УКРАЇНСЬКИ З УКРАЇНСЬКИМ